UUTISET

Isotuomipihlaja on kukassa, joten se on sikäli helppo havaita nyt ja hävittää, kunhan ei vain sotke sitä tuomeen. **VANHEMPI TUTKIJA TERHI RYTTÄRI, SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUS**

Suomi luottaa puuhun ja päähän energiapolitiikassa

Suomi pyrkii vähentämään kasvihuonekaasujen päästöjä 80–95 prosenttia vuoteen 2050 mennessä. Tavoitteen saavuttamiseksi ryhdytään laatimaan energia- ja ilmastotiekarttaa.

Suomen keskeisimmät luonnonvarat ovat puu ja pää myös energia- ja ilmastopolitiikassa, ja meillä on erinomainen mahdollisuus profiloitua maailman energiatehokkaimman metsä- ja metalliteollisuuden edelläkävijänä.

Näin linjasi elinkeinoministeri **Jan Vapaavuori** (kok.) tapahtumassa, joka käynnisti Suomen energia- ja ilmastotiekartan laadinnan keskiviikkona Helsingissä.

Kansainvälisissä neuvotteluissa on Vapaavuoren mukaan vaalittava tiukasti kansallista etua, koska niin tekevät kaikki muutkin. Se tarkoittaa muun muassa sitä, että biomassan kestävyyskriteerit kunnioittavat suomalaisen kestävän metsätalouden periaatteita.

EU:ssa kaavailtujen kestävyyskriteerien on pelätty pahimmillaan luokittelevan osan suomalaisesta kestävän metsätalouden puusta muuksi kuin uusiutuvaksi energiaksi.

Energiantuotannon ja päästövähennysten ohjauskeinojen tulisi Vapaavuoren mielestä olla markkinaehtoisia ja mahdollisimman kustannustehokkaita.

Hän muistutti, ettei Suomella ole käytännössä rajattomia vesivoimavaroja kuten Ruotsilla ja Norjalla. Siksi metsäpohjaisten ratkaisujen ohella pitää panostaa useisiin uusiutuviin ja päästöttömiin energiamuotoihin.

Liuskekaasu mullistaa

Oxfordin yliopiston energiapolitiikan professorin **Dieter Helmin** mukaan EU:n energia- ja ilmastopolitiikalta on pudonnut pohja, kun Pohjois-Amerikan liuskekaasu on kääntänyt aiemmat oletukset päälaelleen.

Öljyn hinta ei ole kaksinkertaistumassa kuten ennustettiin, ja uusiutuvat energiamuodot vaativat paljon tukea.

Yhdysvalloissa päästöt ovat pienentyneet, kun kivihiili on vaihtunut liuskekaasuun.

EU:ssa kivihiilen käyttö ja päästöt ovat sen sijaan lisääntyneet monissa maissa. Eurostatin mukaan hiilidioksidipäästöt kasvoivat viime vuonna muun muassa Britanniassa ja Saksassa.

Hiilen poltosta syntyy hiilidioksidipäästöjä 2,5 kertaa enemmän kuin kaasusta.

Helmin mukaan Euroopassa tarvitaan hiilen sijasta kaasua, ja uusiutuvien energiamuotojen tutkimukseen pitää sijoittaa nykyistä merkittävästi enemmän. Nyt tukimiljardeja hukataan sellaiseen uusiutuvaan energiaan, joka ei vähennä riittävästi päästöjä.

Päästön hintaa nostettava

Helsingin yliopiston ympäristöekonomian professorin **Markku Ollikaisen** mukaan päästökaupan ohjausvaikutus pitää palauttaa.

Hiilen hinnan pitää nousta tasolle, joka vastaa pitkän aikavälin päästötavoitetta. Näin energiasektorin kannattaa investoida hiilettömiin vaihtoehtoihin.

Kun päästöoikeuden hinta on riittävän korkea, niin uusiutuvan energian eri muodot muuttuvat taloudellisesti kannattavaksi, eikä niihin tarvita tukea verovaroista.

”Tukirahaa vapautuu vaikkapa uuden energian kehittämiseen”, Ollikainen sanoi. Uusien energiaratkaisujen suuntaa voidaan hänen mukaansa vasta vain aavistella.

Tulevaisuuden haasteita on Ollikaisen mukaan kasvava paine sähköverkkoihin, kun aurinko- ja tuulivoima lisäävät tuotannon vaihtelua. Myös säätövoiman turvaamiseen tarvitaan erityisiä toimia.

”Suomessa biomassat ovat tärkeitä. Fossiilisen säätövoiman tuki ei sen sijaan ole kestävä ratkaisu”, Ollikainen sanoi.

JUHA KAIHLANEN

Hallinto ja luvat haittaavat biokaasua

Energiakasveista saataisiin polttoainetta jopa 400 000 biokaasuautolle. Hankala hallinto ja kalliit luvat estävät kuitenkin tuotantoa.

MTK:n energia-asiamies **Ilpo Mattila** arvostelee kotikutoisia esteitä biokaasun tuotannossa. Hän puhui liikenteen biokaasuseminaarissa Joensuussa viime viikolla.

Mattila vaati maan hallitusta poistamaan nopeasti hallinnolliset esteet biokaasun tuotannolta. ”Pienimuotoista tuotantoa valvotaan kuten suurta voimalaitosta.”

Lupien ja tarkastusten maksut ovat pienille tuottajille samat mitä suurille. Investoija ei saa asentaa käytettyjä osia, mitä pidetään yleisesti mystisenä ehtona.

EU ei Mattilan mukaan moisia vaatimuksia esitä, vaikka virastot niin selittävät kantojaan. Hallinto ei kannusta biokaasun tuotantoon.

MTK vaatii nykyisiä isompia investointitukia liikenteen biokaasulle. Polttoaine on verotonta, mutta käyttövoimavero mitätöi hyödyn. Ajoneuvovero tarvitsee rukkausta.

Maatilan oma tai usean tilan yhteinen biokaasulaitos ei pärjää, kun sähkön takuuhinta on 13,5 senttiä kilowattitunnilta.

”Takuuhinta pitää nostaa 29 sentin tasolle”, Mattila laskee.

Biokaasulla voidaan tuottaa polttoaine sadoille tuhansille autoille. Lannan ja biomassojen biokaasut ovat hyödynnettävissä. Biokaasu sopii sähkön ja lämmön tuottamiseen.

JUHANI VIITALA

TALOUDESTA LYHYESTI

Kuntien toiminta maksoi liki yhdeksän miljardia

Kuntien toimintamenot nousivat 8,8 miljardiin euroon tammi–maaliskuussa. Verotuloilla niistä katettiin 5,1 miljardia euroa ja valtionosuuksin 2,1 miljardia.

Tilastokeskus laskee kuntien vuosikatteeksi yhteensä puoli miljardia euroa.

Toimintamenot olivat samoin 8,8 miljardia euroa. Liikelaitoksen tuottoja ei lasketa.

Rahoitusyhtiö laskuttaa pankkiveron yrityksiltä

Danske Bankin rahoitusyhtiö perii Aamulehden mukaan ylimääräisen pankkiveron yritysasiakkailtaan.

Suomen yrittäjien jäsenyritykset kysyvät neuvoa erillisistä laskuista.

Veron laskuttaminen erikseen perustuu Danske Financen mukaan sopimusehtoihin.

Nämä oikeuttavat perimään lainsäädännöstä tai viranomaisten toiminnasta aiheutuvat kustannukset velalliselta.

Vieraskasvien torjunta jätetty kansalaisten harteille

Vieraskasvilajien torjunta lepää tällä hetkellä kansalaisten harteilla. Torjuntatalkoita järjestetään paikoitellen esimerkiksi Pirkanmaalla, Keski-Suomessa ja pääkaupunkiseudulla. Järjestäjinä toimivat kunnat, elykeskukset ja luonnonsuojelujärjestöt.

”Kaikki riippuu alueellisesta aktiivisuudesta. Torjuntatöihin ryhdytään, jos vieraslajit koetaan ongelmaksi”, toteaa vanhempi tutkija **Terhi Ryttäri** Suomen ympäristökeskuksesta.

Hän pitää harmillisena, ettei valtio tue torjuntatöitä, eikä mikään taho ohjaa ja seuraa niitä. Myös EU:n rahoittamat hankkeet ovat jo päättyneet.

Tutkija on huolissaan torjunnan jatkuvuudesta. Etenkin tuhottuja jättiputkiesiintymiä pitäisi seurata ja hoitaa.

Torjuntatyöt käynnissä

Ärhäkästi leviäviä jättiputkea ja jättipalsamia kannattaa torjua nyt, kun kasvit ovat vielä pienikokoisia.

Ensimmäiset lupiinitkin ovat jo kukassa, joten niitäkin on hyvä aika niittää. Kurtturuusu leviää ärhäkästi saaristossa ja isotuomipihlaja paikoin metsissä.

”Isotuomipihlaja on kukassa, joten se on sikäli helppo havaita nyt ja hävittää, kunhan ei vain sotke sitä tuomeen”, Ryttäri vinkkaa.

Hankalasti hävitettävät aasialaiset tattaret ja pohjoisamerikkalaiset piiskut leviävät etenkin siirtomaiden mukana.

Haitalliseksi vieraslajiksi luokiteltu majavankaali ei ole vielä juurikaan levinnyt, mutta kasvi osoittaa merkkejä leviämiskyvystä.

Ryttäri painottaa, että edes haitallisia vieraskasveja ei saa mennä hävittämään ilman maanomistajan lupaa. Paras tapa osallistua on ilmoittautua mukaan alueellisiin talkoisiin.

Eniten vieraskasvien kanssa painitaan Etelä-Suomessa ja erityisesti asutusten lähiympäristössä. Myös tienpientareet muodostavat leviämisreittejä.

Neuvottelukunta pohtii

Maa- ja metsätalousministeriö sai runsas vuosi sitten valmiiksi kansallisen vieraslajistrategian. Se ei ole poikinut vielä toimenpiteitä.

Ympäristöylitarkastaja **Johanna Niemivuo-Lahti** kertoo, että ministeriö asettaa pian vieraslajiasioiden neuvottelukunnan miettimään, miten eri torjuntatyöt toteutetaan. Tiedossa ei ole, lohkeaako valtiolta rahaa ja kuka kantaa vastuun vieraslajien kitkemisestä.

Tänä vuonna perustetaan myös valtakunnallinen vieraslajiportaali, johon kootaan tiedot Suomen vieraslajiesiintymistä. Havaintoja voi jo ilmoittaa, vaikka nettipalvelu ei ole vielä toiminnassa.

Neuvoa netistä

Ministeriö auttaa talkoiden järjestämisessä jakamalla tietoa tehokkaista torjuntatöistä. Niemivuo-Lahden mukaan on tärkeää neuvoa myös, mitä lajikkeita kannattaa istuttaa haitallisten lajien sijasta.

Tietoa vieraslajien torjunnasta saa nettisivuilta *www.mmm.fi* ja *www.ymparisto.fi*. Esiintymiä on koottu Luonnontieteellisen keskusmuseon havaintotietokantaan *hatikka.fi*.

Ministeriön vieraslajiportaaliin koottavat havainnot ilmoitetaan sivulle *www.luomus.fi/vieraslajit*.

KATJA KOLJONEN

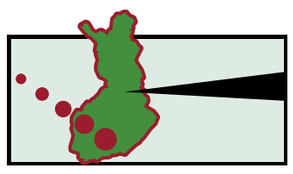

VIERASLAJIT

Isotuomipihlajan torjunnassa on oltava tarkkana, ettei sekoita vieraslajia kotoiseen tuomeen.

JAANA KANKAANPÄÄ

Jättiputki on hävitettävä juurineen päivineen. Usein kasvuston hävittäminen kestää vuosia. Kasvin myrkyltä kannattaa suojautua.

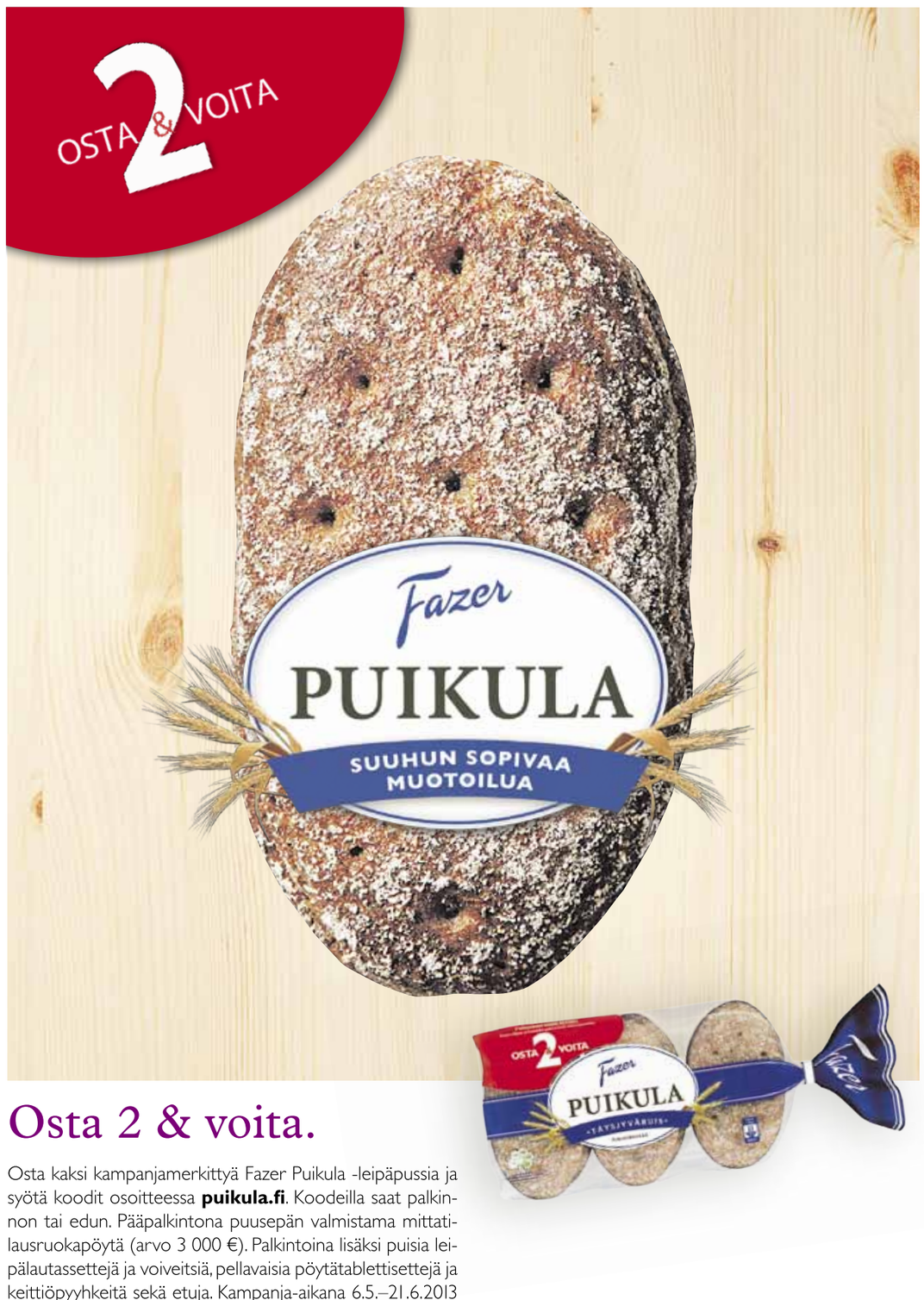

Osta 2 & voita.

Osta kaksi kampanjamerkittyä Fazer Puikula -leipäpussia ja syötä koodit osoitteessa **puikula.fi**. Koodeilla saat palkinnon tai edun. Pääpalkintona puusepän valmistama mittatilausruokapöytä (arvo 3 000 €). Palkintoina lisäksi puisia leipälautassettejä ja voiveitsiä, pellavaisia pöytätablettisettejä ja keittiöpyyhkeitä sekä etuja. Kampanja-aikana 6.5.–21.6.2013 voit osallistua niin monta kertaa kuin haluat.

www.puikula.fi

Kymmenen kuuttia kuoli pesään

Tänä keväänä havaituista saimaannorpan kuuteista kymmenen on kuollut pesään. Asia varmistui Saimaalla tehdyissä pesäsukelluksissa.

Kuolleisuus on ennakoitua suurempi, noin 16 prosenttia poikasista. Se voi johtua Saimaan jäänpinnan alenemisesta pesinnän aikana. Kuutteja syntyi yhteensä 62.

”Pesälaskennoissa kuolleita kuutteja löytyi jo neljä ja yleisöhavaintojen perusteella kaksi. Sukeltamalla löydettiin vielä neljä pesäkuollutta kuuttia lisää”, kertoo yliopistotutkija **Mervi Kunnasranta** Itä-Suomen yliopistosta.

MT

Hyvä elämä on lämmin, hengittävä ja ekologinen.

Eristäminen on yksi rakentamisen tärkeimmistä päätöksistä.

Talollasi on oma elämä aivan kuten sen asukkaillakin. Eläköksemme meidän on hengitettävä. Puukuitu tasaa sisäilman kosteutta luonnon omalla menetelmällä. Kun annat talosi hengittää, talosi ja perheesi voivat hyvin.

Ekovillan lämmin tarkoittaa lämpimän asumisen ja elämisen kokonaisuutta. Kun eristät talosi metsän tuottamalla puukuidulla, talosi toimii hiilipankkina koko sen elinkaaren ajan.

Rakennustarvikeliikkeistä kautta maan.
Lue lisää: www.ekovilla.com

Ekovilla® Levy